اوونیزه
معارف
هفته نامه
۱۳۹۷ له معارفه د ملاتړ کال
سرمایه گزاری در معارف، سرمایه گزاری بر آیندهٔ کشور است
د پوهنې وزارت خبري، ادبي او ټولنیزه خپرونه
سال تاسیس ۱۳۸۱ شماره مسلسل ۲۳۴ ماه سرطان سال ۱۳۹۷

سرپرست وزارت معارف با مسوول کمیته سویدن ملاقات تعارفی نمودند

جلالتمآب دکتر محمد میرویس بلخی سرپرست وزارت معارف با خانم Malina Namidi مسوول کمیته سویدن ملاقات و گفتگو نمودند .
دراین ملاقات محترم سرپرست وزارت از همکاری دوامدارکمیته سویدن برای اطفال معارف به نیکی یاد آوری نموده گفت : «امیدوار هستیم که به کمک دوستان بین المللی خویش بتوانیم در...

ص۲

سرمقاله:

مواد مخدر دشمن صحت و سلامت انسان است

زندگی شیرین است اما زمانی کام یک انسان سالم تلخ می گردد که با مصیبت دچار گردد. یکی ازین مصیبت ها که امروز در بین جوانان ما بیشتر شایع گردیده است استفاده از مواد مخدر است که با تأسف فراوان در اکثر نقاط شهر ما به چشم میخورد. دین مقدس اسلام مسلمانان را از استعمال مواد مخدر منع قرار داده و آنرا حرام دانسته است. از سوی دیگر نشه کردن خود را غافل ساختن از زندگی و رو آوردن به زندگی مصنوعی کاری کسانی است که نمیتوانند با نا ملایمات زندگی دست و پنجه نرم کنند و بر آن فایق آیند، خداوند متعال مسلمانان را از برگزار کردن نماز در وقت نشه منع کرده اند- زیرا آنچه انسان در وقت نشه انجام میدهد و میگوید اراده شان نمی باشد. اضرار جسمی استعمال مواد مخدر نهایت زیاد است. فرد معتاد بدن خویش را که نعمت گرانبها و امانت الهی است که در اختیارش گذاشته شده است, از بین می برد که این گناهی است بزرگ. خداوند متعال در آیهٔ ۱۹۵ سوره بقرهٔ می فرماید: ترجمه (و خودتان را با دست خود به هلاکت نیندازید) اعم از اینکه این هلاکت اخروی مانند رفتن به جهنم باشد و یا دنیوی مانند مرگ و مریض شدن و فقدان امنیت باشد در نتیجه حفظ جان واجب و از بین بردن آن حرام است. مصرف مواد مخدر می تواند قسمتهای مهمی از مغز انسان که برای سامان دادن زندگی روزمره ضروریست تحت تاثیر قرارداده و سبب می شود تا فرد بدون آنکه اراده ای از خود داشته باشد به مصرف موادمخدر ادامه می دهد و سرانجام معتاد می شود. با مصرف روز افزون مواد مخدر طی زمان مدت کوتاهی وزن انسان به طور غیرطبیعی افزایش و یا کاهش پیدا میکند یعنی انسان بد هیکل میشود، بهداشت و نظافت شخص نا مطلوب میشود...

ص۲

ډایکنډي ته د پوهنې د سرپرست وزیر سفر

د پوهنې وزارت سرپرست ښاغلي ډاکټر محمد میرویس بلخي ولایتونو ته د خپلو کاري سفرونو په لړ کې ډایکنډي ته یو ورځنی سفر وکړ او د یاد ولایت روان پوهنیز بهیر یې له نږدې وکوت.

د پوهنې سرپرست وزیر ښاغلي محمد میرویس بلخي روان کال له پوهنې د ملاتړ کال یاد کړ او په یاد ولایت کې یې د درسي کیفیت د لوړېدو په موخه یادونه وکړه، چې دغه ولایت یې د پوهنې وزارت په یو مهم پروګرام اقراء

او له اوسني حالته د افغانستان د نجات یوازینی لار یې هم د پوهنې وده او پرمختګ وګڼله.

ښاغلي بلخي د ډایکنډي د پوهنې روان بهیر د هېواد په کچه نمونه وباله او ژمنه یې وکړه، چې ددې ولایت د پوهنې پر

ښاغلي بلخي ددې سفر په ترڅ کې د هغو ښوونځیو د جوړېدو چارې هم له نږدې وڅارلې، چې د جاپان او یونیسف موسسې په مالي لګښت رواني دي په دغه سفر کې د پوهنې له سرپرست وزیر سره د وزارت ستر سلاکار ښاغلي عطاء الله واحدیار او په افغانستان کې د یونیسف موسسې مسوولې مېرمن ادیل خدر ملتیا کوله.

کې شامل کړی دی.

ښاغلي بلخي وویل، چې ددې ولایت ډېری ښوونځیو ته به د یاد پروګرام له لارې ودانۍ جوړې شي او هڅه به وکړي، چې له دې لارې د پوهنې متوازنې ودې او پیاوړتیا ته لاره هواره کړي.

نوموړي د ټولو پرمختللیو ټولنو د پرمختګ یوازینی دلیل معارف یاد کړ

وړاندې د شته ستونزو او ننګونو له منځه وړل یې د کارونو په سر کې ځای لري.

ښاغلي بلخي د یاد ولایت خلکو او د پوهنې مسوولینو ته ډاډ ورکړ، چې د درسي کتابونو د چاپ پروسه تر ملي تدارکاتو رسېدلي او په روان کال کې به چاپ او ولایتونو ته ووېشل شي.

نوموړي دغه راز زیاته کړه...

ص۲

تطبیق پروسه اصلاحات در وزارت معارف آغاز گردید

بتأسی از هدایات جلالتمآب رئیس جمهور، جمهوری اسلامی افغانستان در مراسم زنگ مکتب و آغاز سال جدید تعلیمی مبنی بر آغاز پروسه اصلاحات در معارف، اینک وزارت معارف پلان عملیاتی جهت تطبیق این پروسه را ترتیب و تغییرات پالیسی سیستم تعلیم و تربیه را در چوکات خلاصه اجرایوی آن انکشاف داده است.

کمیته نظارت و حمایت از اصلاحات معارف که جدیداً با حضور معین صاحبان، شماری از رؤسا و کارشناسان تخنیکی تشکیل گردیده است، اخیراً تحت ریاست محترم دکتور محمد ابراهیم شینواری معین تعلیمات عمومی وزارت معارف از لیسه امانی دیدن نموده و در ضمن در پیوند به تطبیق برنامه های اصلاحی با جمع از استادان و شاگردان لیسه مذکور صحبت و تبادل نظر نمودند.

قرار است تیم تخنیکی کمیته یادشده مباحث مختلف سند اصلاحات را طی روز های بعدی با مسوولان و استادان لیسه امانی نیز شریک ساخته و امکانات تغییرات پالیسی را در سطح مکاتب بررسی نمایند.

گفتنی است که بعداز لیسه امانی در نظر است تا تیم تخنیکی کمیته نظارت و حمایت از اصلاحات به سایر مکاتب شهر کابل، ولسوالی ها و سایر ولایات رفته و جهت تطبیق برنامه های اصلاحات و جستجوی راه های آن با مسوولان، معلمان و شاگردان مکاتب صحبت نمایند.

مسوده پالیسی ریاست تربیت بدنی و صحت وزارت معارف مورد بحث قرار گرفت

ص۴

د لوګر یوه ښوونځي ته ځمکه وقف شوه

ص۴

په بادغیس کې د یو ښوونځي لپاره نوې ودانۍ جوړېږي

ص۴

د لوګر په ازره کې د یوه ښوونځي د جوړېدو کار پیل شو

د لوګر په ازرې ولسوالۍ کې د رضاخیلو په نوم د نجونو او هلکانو لومړني ښوونځي د ودانۍ جوړولو کار پیل شو.

د یاد ښوونځي نوې ودانۍ به لس درسي ټولګي، دوه اداري خونې، میز او څوکۍ، د احاطې دېوال، د لمریزې برېښنا سیستم، د اوبو څښلو څاه، کانکریټي کثافت دانۍ، پنځه مجهز تشنابونه او نورې اړینې ښوونیزې اسانتیاوې ولري.

د دغې ودانۍ پر جوړېدو څه باندې څوارلس نیم میلیونه افغانۍ لګښت راځي، چې د هېواد د ملي بودیجې له لارې ورکول کېږي.

د یاد ښوونځي رغنیزې چارې به د راتلونکي یوه کال په ترڅ کې بشپړې شي، چې له جوړېدو او پرانېستو سره به یې د یاد ښوونځي شاوخوا ۵۰۰ زده کوونکو ته د زده کړو خوندي تدریسي چاپېریال برابر شي.

سرمقاله:

مواد مخدر دشمن صحت...

بیماری های دهان و دندان سراغش را میگیرد، افرادی که معتاد می شوند، مسئولیت پذیری خود را در قبال زندگی از دست می دهند، دستگاه تنفسی فوقانی عفونت پیدا میکند، فرد با علایمی مانند خونریزی بینی، سرفه شدید و التهاب قفسه سینه مواجه می شود، اختلالات پوستی از جمله مشکلات دیگر است که فرد معتاد به آن دچار میشود، اختلالات عصبی و شناختی، خواب و هذیان گویی و بسا مشکلات دیگردر فرد معتاد ظاهر می گردد. والدین گرامی استادان و مسوولان امور تعلیمی و تربیتی!

جوانان و نوجوانان که نو نهالان آینده کشور ما هستند در شرایط کنونی به توجه جدیتر ضرورت دارد استادان گرامی در جنب اینکه وظیفه مقدس تدریس را به عهده دارند مسوولیت دارند روزانه پنج دقیقه در مورد اضرار مواد مخدر و سایر خطرات که زندگی جوانان ما را به خطر روبرو میسازد صحبت کرده آنها را متوجه مسوولیت های آینده شان بسازند والدین هم به عنوان اینکه مسؤول درجه یک تعلیم و تربیه اولاد شان هستند وظیفه دارند که از تربیه اولاد شان با خبر بوده و حق پدری و مادری را ادا نمایند. با مسوولان مکتب همیشه در تماس باشند تا باشد که آینده فرزندان شان ضمانت شده فرزندان سالم تقدیم جامعه نمایند. وزارت معارف هم وظیفه خود میداند که به تعلیم و تربیه اولاد وطن متعهد بماند نمیگذارد اولاد وطن شکار هوس های شوم دشمنان وطن گردد و از همه هموطنان عزیز خود میطلبد که دست به دست هم داده به خاطر آینده بهتر فرزندان و شکوفای وطن عزیز مان جد و جهد نماید و همچنان وزارت معارف از همه استادان بخصوص استادان علوم دینی احترامانه تقاضا مینمایند که افراد معتاد به مواد مخدر را مبنی بر هدایات قرآن عظیم شان و احادیث پیامبر گرامی اسلام به شاگردان تفهیم نمایند و نگذارند اطفال و جوانان ما شکار این پدیده شوم شده و بار دوش جامعه و خانواده گردند.

د لومړي مخ پاتې

ډایکنډي ته د پوهنې د ...

چې د پوهنې د نوي تشکیل وړاندیز یې ولسمشرۍ ماڼۍ ته استولی، چې دې ولایت ته هم پکې د پام وړ سهم ورکړل شوی او هیله ده، چې د قناعت وړ به مو وګرځي.په افغانستان کې د یونیسف موسسې مسوولې مېرمن ادیل خدر هم ددې ولایت د پوهنې د ودې او پرمختګ په برخه کې د خپلې اداري د مرستو پر دوام ټینګار وکړ. هغې د جاپان هېواد د هغو مرستو له امله چې ددې ولایت د ډېر شمېر ماشومانو لپاره یې د زده کړو لازمې اسانتیاوې برابرې کړې مننه او قدرداني وکړه. ددې لیدنې په ترڅ کې د ډایکنډي د پوهنې رییس رحمت الله سیرت د پوهنې سرپرست وزیر ته د یاد ولایت د پوهنې د وضعیت په اړه لنډ معلومات ورکړل. دغه راز یې د هغو ستونزو او ننګونو یادونه هم وکړه، چې ددې ولایت د پوهنې روان بهیر ورسره مخ دی. ښاغلي سیرت له زده کړو څخه د ښوونځي سن د ۲۹ زره ماشومان لرې پاتې کېدل، د یو شمېر ښوونځیو لپاره د ودانیو نشتوالی، د درسي کتابونو کمښت، پاکو اوبو ته د زده کوونکو نه لاسرسی، د پوهنې ټیټ کیفیت او یو شمېر نور ددې ولایت د پوهنې نظام پر وړاندې لویې ستونزې وبللې او د پوهنې له سرپرست وزیر څخه یې وغوښتل، چې د حل په برخه کې هر اړخیزه همکاري وکړي.د ډایکنډي والي ښاغلي محمود بلیغ یاد ولایت ته د پوهنې د سرپرست وزیر له سفر څخه مننه وکړه، زیاته یې کړه، په داسې حاَل کې چې ددې ولایت ډېر شمېر وګړي د بې وزلۍ تر کرښې لاندې ژوند کوي، خو بیا یې هم هېڅکله ښوونځیو ته د خپلو ماشومانو د تګ مخنیوی نه دی کړی. ښاغلي بلیغ هم ددې ولایت د پوهنې پر وړاندې د شته ستونزو او ننګونو یادونه وکړه او د پوهنې له سرپرست وزیر څخه یې وغوښتل، چې د حل په برخه کې یې مرسته او همکاري وکړي. د یادولو وړ ده، چې ډایکنډي د پوهنې وزارت په تر ټولو مهم پروګرام اقراء کې شامل دی ، چې پرمټ به یې ددې ولایت او د پروګرام د نورو شاملو ولایتونو ډېر شمېر ښوونځیو ته نوې او عصري ودانۍ جوړې شي.

بقیه صفحه اول

سرپرست وزارت معارف با...

راستای غنامندی نظام آموزشی کشور و توسعه هر چه بیشتر خدمات تعلیمی و تربیتی برای اولاد وطن مبادرت ورزیم.» محترم بلخی یادآور شدند: « بدون شک تعلیم و تربیه یکی از عناصر مهم در ترقی و توسعه کشور محسوب می شود و ما باور داریم که با حمایت مردم شریف افغانستان و کمک های مالی و تخنیکی جامعه بین المللی منجمله کمیته سویدن برنامه های خویش را یکی پی دیگر به منصهٔ اجراء قرار دهیم که مبارزه علیه فساد، تخصص گرایی در استخدام معلمان و کارمندان، ارتقای ظرفیت و تأمین شفافیت در صدر فعالیت های کاری ما می باشد.» طبق یک خبر دیگر سرپرست وزارت معارف با نماینده مؤسسه کمونیکس دیدار و ملاقات تعارفی نمودند

در جریان دیداریکه جلالتمآب دکتر محمد میرویس بلخی سرپرست وزارت معارف با مسوولان مؤسسه کمونیکس آقای Dr.Julio D Ramirez de Arellano و خانم Catherine Kannam داشتند، ضمن صحبت روی موضوعات مورد علاقه در پیوند به بهبود وضعیت نظام معارف افغانستان، روی کارکردهای مؤسسه یادشده در بخش معارف افغانستان تمرکز صورت گرفته و گزارشی از فعالیت های این مؤسسه به جانب رهبری وزارت معارف ارایه گردید. در ادامه محترم سرپرست وزارت معارف از کمک های مؤسسه کمونیکس قدردانی نموده و خواهان کمک های هرچه بیشتر درازمدت مؤسسه مذکور به نظام آموزشی افغانستان گردیدند و هکذا محترم دکتر محمد میرویس بلخی بهبود سیستم معارف، افزایش شفافیت و مبارزه علیه فساد اداری را از جمله برنامه های مهم کاری خویش ابراز داشتند.

معرفی لیسه ملکه ثریا

دریـن شماره نهاد دیگر تعلیمی و تربیتی راکه شمار کثیر از نوجوانان و اطفال کشور را تحت آموزش قرار

میدهند بر گزیده و به معرفی گرفته ایم. لیسه دولتی ملکه ثریا در ابتدا در سال ۱۳۶۲ در سرک چهارم پروژه وزیر آباد تأسیس گردید که تا صنف پنجم شاگردان در این مکتب تحت تعلیم قرار میگرفتند دارای هشت صنف درسی بود. مکتب متذکره در سال ۱۳۶۷ صاحب تعمیر گردید و به لیسه ارتقاء نمود اولین دور فارغان آن که تعدا شان به ۷۳ تن میرسید در سال ۱۳۸۱ از این لیسه فارغ گردیدند. این لیسه دارای ۸۹۰۰ تن شاگرد میباشد که در سه تایم درسی مصروف آموزش هستند که امور تدریسی شان از طرف ۲۵۲ تن معلم به پیش برده میشود، لیسه مذکور دارای ۳ بلاک دو منزله شامل ۶۳ اتاق درسی ۱۳ اتاق اداری میباشد ۶۰ فیصد معلمان این لیسه لیسانس و ۴۰ فیصد آنان فوق بلکوریا (۱۴ پاس) می باشند. مکتب مذکور دارای کتابخانه، لابرتوار و اتاق کمپیوتر مجهز میباشد. مدیر لیسه را در صحن مکتب در جریان تأمین نظم و انضباط و رهنمایی معلمان به صنوف درسی دریافتم از برخورد نهایت در خور ستایش مدیر لیسه دانستم که مدیر

لیسه یک شخص مهذب، خدمتگذار و دارای صفات خوب و عالی یک معلم است، مدیر لیسه طوری که از سخنان موزون و مقفی شان معلوم میگردید یک شخص لایق و یک اداره چی قوی میباشد. موصوف در جواب سوالم سخنانش را چنین آغاز نمود: مدت ۲۶ سال میشود که در خدمت اولاد وطن قرار دارم و در وزارت معارف ایفای وظیفه مینمایم، اسمم رحیمه آرین زاد گاه اصلی ام ولسوالی پلخمری ولایت بغلان میباشد بعد از ختم تحصیلات به درجه لسانس در رشته زبان و ادبیات دری نسبت علاقه وافری که به معلمی داشتم ابتدا خدمت خویش را به صفت معلم در ولایت بغلان آغاز نمودم، مدت ۱۲ سال معلم لیسه فاطمه زهرا ولسوالی پلخمری بودم و مدت ۱۴ سال در لیسه منو چهری ایفای وظیفه نمودم (۹ سال معلم بودم ۲ سال سر معلم و ۳ سال دیگر هم به صفت مدیر لیسه منوچهری ایفای خدمت کرده ام) فعلاً از مدت ۳ سال بدینسو به صفت مدیر لیسه ملکه ثریا در خدمت اولاد وطن میباشم. من با تمام نیرو و توان تلاش مینمایم تا به اولاد وطن و کشور محبوبم افغانستان عزیز مصدر خدمت گردم.

د پکتیا په عالي دارالمعلمین کې د انګلیسي ژبې ښوونیز مرکز پرانېستل شو

د پکتیا ولایت په عالي دارالمعلمین کې د انګلستان سفارت له لوري جوړ شوی د انګلیسي ژبې د زده کړې مجهز ښوونیز مرکز د یو لړ مراسمو په ترڅ کې پرانېستل شو. دا د سویل

ښوونیزې اسانتیاوې لري، چې د سهار له اتو د مازدیګر تر څلورو بجو به د زده کوونکو پر مخ پرانیستی وي. د پکتیا د پوهنې رییس کوچي ځاځي ددې ښوونیز مرکز د جوړېدو له امله د

ختیځ زون په کچه د انګلیسي ژبې د زده کړې لومړنی مرکز دی، چې د ښوونځیو زده کوونکو، ښوونکو او د عالي دارالمعلمین محصلینو ته به پکې د انګلیسي ژبې زده کړې ورکول کیږي. ددې مرکز له پرانېستو سره به د انګلیسي ژبې د زده کړې په برخه کې د سیمې د زده کوونکو ډېرې ستونزې هوارې شي. یاد ښوونیز مرکز د مجربو ښوونکو ترڅنګ، مجهز کتابتون، کمپیوټر لب، پروجکټور او نورې اړینې

انګلستان سفارت له استازو مننه وکړه او له هغوی یې وغوښتل، چې ددې ولایت د پوهنې په وده او پیاوړتیا کې دوامداره همکاري وکړي. هغه له ولسونو هم د همکارۍ غوښتنه وکړه او ژمنه یې وکړه، چې د پوهنې نظام د ودې او پیاوړتیا لپاره به جدي هلې ځلې کوي. د یادولو وړ ده، چې دا لومړی ځل دی چې د سویل ختیځ زون په کچه د انګلستان سفارت د انګلیسي ژبې ښوونیز مرکز فعالوي.

لوګرکې د زده کوونکو ترمنځ د فوټبال سیالۍ پیل شوې

د لوګر په مرکز پورې اړوند د نهو دولتي او خصوصي ښوونځیو د زده کوونکو تر منځ د فوټبا ل سیالۍ پیل شوې.

د لوګر د پوهنې رئیس عبدالوکیل کلیوال د دغو سیالیو د پیل په مراسمو کې زده کوونکي ورزش کولو ته وهڅول او ویې ویل، چې اداره یې د خپلو ټولو امکاناتو په کار اچولو سره زده کوونکو ته د ورزش اسانتیاوې برابروي.

دغه سیالۍ د پوهنې ریاست د بدني روزنې او سپورت مدیریت له خوا د پل علم ښار په دولتي لوبغاړیی کې پیل شوې، چې څلور ورځې به دوام وکړي.

په دغو سیالیو کې د نهو بېلا بېلو دولتي او خصوصي ښوونځیو د فوټبالَ ۹ ټیمونو او ۱۰۸ لوبغاړي ګډون کړی دی، چې موخه یې د غوره لوبډلو معلومول او ټاکل دي.

د دغو لوبو لپاره پوره ورزشي اسانتیاوې برابرې شوې او هیله ده، چې ټولې لوبډلې به په ډېره ښه فضا کې لوبې وکړي.

د لوګر د پوهنې ریاست د دې لوبو تر پای ته رسېدو وروسته په نورو ښوونځیو کې هم د فوټبا ل ، والیبا ل ، کرکټ او نورو سیالیو جوړول په پام کې لري.

د سولې ورمې

ورمــې دې را خــورې د ســولې امــن د هــر خوانــه
جــونګړه افغــاني کــې تــا تــه وايــم لــوى افغانــه
مــات کــړي ټوپکونــه دوران تيــر د ســلاح ګــانو
د جنـګ ورانــې ويجــاړې اوس پــه ســوله کــړى ودانــه
لـذت د ژونـد وګـوره چــې پــه ســوله ورورولـۍ کــې
همــدا ريښــتني لار ده چــې تاتــه وايــم مســلمانه
پــه يــو لاس کــې قلــم بــل کلنــد پيــام د ســولې
بيــدار شــه غفلــت پريــږده ستا څــه کــم دي د جهانــه
هــوا ده ګــل ورينــه دي نغمــې د ســولې امــن
راځــۍ د خوښــې اوښــکې پــاس پــه ســر د دې آســمانه
غــاټول رمبيــل چمبيــل غــاړه غــړى شــو پــه بيــديا کــې
د ســولې پلــو شــو کړلــې تيــارې خــونې روښــانه
مــزل د غــرو تيــارو څخــه وطــن نجــات منــدلى
متــين عــزم پکــار دى کــړه د ســولې لار آســانه
حکمــت نــه خــالي نــدى برکــت يــې جهــاني دى
هغــه پــدې لار تــلاى شــي چــې ټينــګ ولــري ايمانــه
چــې وتړلــه مــلا زمــوږ د ګــران هېــواد بچيــانو
بدلــه دشــمني شــوه هــره خــوا شــوله دوســتانه

ارسالی: محمد عباس

غزل

لـه ما ګوښــــه دي لـه ما ډېــر لـري ودان دي خلـك
زه تـوري خـاوري يـم او ستـــوري د اسمان دي خلـك
زه وم يـو زخـم، څـــکه مالـــګي دوړولـې هـر چـا
زه يـم يـو ګـل، څکـــه ملـــګري د خزان دي خـلـك
د چـا تـر سـر تېـر شـه اشنـــا چـي دروازه جـوړه شـي
لکـه دېوالـ ولاړ زمـــا او ستـــــا تـر ميان دي خلـك
زړونـه يـې وګـوره چـي تــــور نـه وي د کفـر پـه شـان
مخ ته يې مـه ګـوره چـي سپيــــن لکـه ايمـان دي خلـك
تـر څـو چـي وړي وي درويشـه نـو دوسـتي يـې ښـه ده
پـر خـــــزانه بانـدي چـي کښـيني تـور مـاران دي خلـك

رالیږونکی: زبیر

ښکاري

بدر نګه زمــانه شـوه ښــکاري لال پـــه غشـــوولي
دو ورځو پـه پيونـد کـې شـينکی خالـ پـه غشـو ولـي
رباب يې پـه زړه وويشـت د ښکلا سـرود شـهيد شو
لـه درده راوتـــلی ســـراو تـــال پـــه غــشو ولــي
شيشــه پــه غشــو ولــي وژنــي روح دښـــا پيـريـــو
ديـوان راپـار يدلــي دي جمـــال پـــه غشـــــوولي
ماښـام يـــې دنـکـــر يـــزو پـه سـروو ينـو لمبـولی
ســبابه اختـــر وژنـــي نـــن هـــلال پــه غشـــوولی
څوك نه شي يادولای د يار نوم پـــه تـرنــم کـــې
دا دور د بتـــانـو دی بـلال پـــه غشــــو ولـــــي
دا ټول غشـــي مـــې بـيرته پردې يـو،زړګي لګيـږي
سهيل په غشـــولـــي کــــه شـــمال په غشوولي
تيارو شپو د سبا پر کاروان بيا کـړی يــرغـــل دی
له سترګــو لارويـــو نـــه مشـــال په غشـــــو ولي

رالیږونکی: حسیبا

قانون

کله مو چې زده کوونکو ته کتابونه ورکول له مور سره يې راغله. مور يې د ښوونځي له امر او سرښوونکې سره ځو شيبې وغږيده، دې هم د دوهم ځل لپاره بيا د هماغه ټولګي کتابونه واخيستل او لاړې، د تل په څير شوخه او خندانه نه وه. ښکاريده چې ناکامۍ ډير بد اثر پرې کړی. ورغلم له سرښوونکې مې وپوښتل: د ...... مور ولې راغلې وه؟ ووېل: د لور د کاميابۍ لپاره يې زارۍ کولې، ټول کال يې په زړه نه وه اوس يې لور په زړه شوه، وايي که يوه ښوونکې درې نمرې مرسته ورسره وکړی نو مشروطه به شي او کال ته به دا ټولګۍ له سره نه وايي. که پلار يې خبر شي ښايي له ښوونځي يې راوګرځوي. تاسو څه ځواب ورکړ؟ څه ځواب مې ورکړ؟! جدولونه جوړ شوی کتل شوي او نن سبا يې ليږو څوك يې ورته بدلوي اسانه کار خو نه دی. ورته ومې ويل هيڅ امکان نه لري. پريږده يې! دا خويندې د درس ويلو نه دی مشره خور يې هم همداسې وه. ښوونځی يې پريښود او لاړه واده شوه. وی الله خير دی زه يې ورته بدلوم، تاسو يې راکړی. تر پرونه خو دې ويل چې امتحانونه مې دی، اوس څه وشول چې تيار جدولونه بيرته له سره ليکې؟! ليکم يې ، چې دا يې د مشر خور په څير نه شي. نه چې هر څه وي زه يې نه درسره منم، دا جرم دی، قانون دا اجازه نه راکوي. قانون به هغه وخت هم له دې سره مرسته وکړي چې پلار يې له ښوونځي نه منع کړي؟! اف ته څومره ډيره غږيږې. ته پوه شه جدول دې پوه شه! د امتحانونو په شپو کې مې چې جدول له سره جوړو نو ځانته مې دا ډاډ ورکاوه(قانون د خلکو د نيکمرغۍ لپاره جوړيږي.)

رالیږونکی: عزیر

انسانیت

پناه می برم به انسانیت از عیبی که امروز در خود می بینم و دیروز دیگران را بخاطرهمان عیب ملامت کرده ام محتاط باشیم در سرزنش و قضاوت کردن دیگران وقتی نه از دیروز کسی خبر داریم و نه از فردای خودمان

ارسالی: عابدي

اعتماد

صبور بودن عالیترین، نماد ایمان است،وخویشتن داری عالیترین عبادت ناکامی به معنی آزمایش است،نه شکست و نتیجه توکل واعتمادبه خداوند،آرامش است.

ارسالی: جمشید ایوبی

آنگاه

آنگاه که غرور کسی را له می کنی، آنگاه که کاخ آرزوهای کسی را ویران می کنی، آنگاه که شمع امید کسی را خاموش می کنی،
آنگاه که بنده ای را نادیده می انگاری، آنگاه که حتی گوشت را می بندی تا صدای خرد شدن غرورش را نشنوی،
آنگاه که خدا را می بینی و بنده خدا را نادیده می گیری ، می خواهم بدانم، دستانت را بسوی کدام آسمان دراز می کنی تا برای خوشبختی خودت دعا کنی؟

ارسالی: نجیم

باور

باورش سخت است ولی باور کن گاهی دقیقاً همان لحظه که همه تو را احمق خطاب میکنند، تو داری هوشمندانه ترین و عقلانی ترین کار را انجام میدهی. تو انسان بزرگی هستی،برای انسانهای بزرگ، بن بست وجود ندارد یا راهی پیدا کن، یا راهی بساز.

ارسالی: حمید

بهانه

گاهی دلت بهانه هایی می گیرد که خودت انگشت به دهان می مانی، گـاهی دلتنگـی هـایی داری کـه فقـط بایـد فریادشان بزنی اما سکوت می کنی،گاهی پشیمانی از کرده و ناکرده ات،گاهی دلت نمـی خواهـد دیـروز را بـه یـاد بیاوری انگیزه ای برای فردا نداری و حال هم که، گاهی فقط دلت میخواهد زانو هایت را تنگ در آغـوش بگیـری و گوشه ای گوشه ترین گوشه ای!...
که می شناسی بنشینی و"فقط" نگاه کنی، گـاهی چقـدر دلـت بـرای یـک خیـال راحـت تنـگ مـی شـود،گاهی دلگیری...شاید از خودت...شاید

ارسالی: دنیا

غزل

زړه مې درد کوی له زړه ورپسې ژاړم
دښمنان چې مې وي مړه ورپسې ژاړم
ما د يار دغه غوښتـــــنه هم پوره کړه
نه يې نوم اخلم او نــــــه ورپســې ژاړم
بيلتانه يې د هرچا په غـــم شـريك کړم
يار د بل دروم ـــــی او زه ورپسی ژاړم
چې تر څو می وي دا زړه نو يادوم يې
چې تر څو لرم ليمــــــه ورپسې ژاړم
مخ او زلفې يې په ياد راځـــي درويشه
په رڼا او په تيــــــــاره ورپسې ژاړم

رالیږونکی: رساله

زه هم سترې ته هم سترې

منزل ليـــــري، لاره ورانه زه هم سترې ته هم سترې
څه دي خــوښه ده ارمانه زه هم سترې ته هم ســترې
نـه مـې تـه شــې هېـرولاى، نـه زمـا لـه خيالـه وزې
ځه پخلا به شو جانانـه زه هـم سـترې تـه هـم سـترې
ځغـلوې که مې هر څومره ته به هـم راسـره ګـرځـې
قـــدم ونيســه اسـمانه زه هـم سـترې تـه هـم سـترې
د وفا پـه ورانـو لارو بيـــا سفـر غـــواړې زړګيـه؟
دا خبره به شــــي ورانه زه هم سترې ته هـم سـترې
درويش وايي ښه به دا وي چي په ساري سره پريږدو
اې د ســرو لمبــــو توپانه زه هم سترې ته هم سـترې

رالیږونکی: ولوله

Weekly Marif Newspaper

Established 2002, Issue No 234, Month July

Ministry of Education Cultural and Social Issue

مسوده پالیسی ریاست تربیت بدنی و صحت وزارت معارف ...

بقیه صفحه اول

با توجه به صحت اطفال و شاگردان مکاتب برای اولین بار مسوده پالیسی ریاست تربیت بدنی و صحت مکاتب وزارت معارف

تدوین و غرض غنامندی بیشتر، مورد بحث قرار گرفت، تا در روشنایی این پالیسی تمام پلان ها و برنامه های حفظ الصحه وی این وزارت در جهت صحت و سلامتی شاگردان تطبیق شده و رسیدگی بیشتر و بهتر به امور حفظ الصحه و محیط تعلیمی آنها معطوف گردد.

دراین بحث علاوه از نماینده گان محترم وزارت های: تحصیلات عالی، انکشاف دهات و امور زنان که کماکان این وزارت را در عرصه های مختلف حمایت و همکاری نموده اند، اشتراک داشتند، مسوولان و نماینده گان مؤسسات تمویل کننده از جمله: WHO، WFP، یونیسف، داکار و بانک جهانی که در پیوند به صحت شاگردان و حفظ الصحه محیطی و فردی آنها در چوکات یک برنامه جامع دراین زمینه معارف را حمایت مالی و تخنیکی می نمایند، هم اشتراک نموده بودند.

محترم دکتور محمد ابراهیم شینواری معین تعلیمات عمومی وزارت معارف در این محفل تشریف آوری مهمانان را خوش آمدید گفته، اظهار نمودند: " یکی از وظایف عمده وزارت معارف در جنب عرضه خدمات تعلیمی، اهتمام به صحت و سلامتی شاگردان نیز می باشد که وزارت معارف کماکان از طریق ریاست تربیت بدنی و صحت مکاتب در این جهت توجه جدی مبذول داشته که تدوین پالیسی هذا نیز در این مورد مصداق گفته ماست."

محترم دکتور شینواری اضافه نمودند: " مااز وزارت محترم صحت و سایر ادارات دولتی و مؤسسات همکار به ویژه WHO که در بخش صحت مکاتب ما را همکاری نموده اند اظهار قدر دانی می نمایم، و در این راستا به همکاری های بیشتر شان به خصوص در مناطق دوردست کشور که دسترسی به آب آشامیدنی صحی و سایر امکانات حفظ الصحه وی کمتر دارند، نیاز بیشتر داریم "

در ادامه شماری از نماینده گان مؤسسات یاد شده ضمن مهم خواندن صحت که یکی از موهبات الهی می باشد، به توجه بیشتر بخش صحت و سلامتی اطفال و جوانان تأکید نموده و وعده سپردند که درین راستا همکاری دومدار مینمایند .شایان ذکر است که این پالیسی بعد از جرو بحث های علمی تکمیل و غرض تصویب نهایی به مقام محترم رهبری وزارت معارف ارجاع گردید.

د لوګر یوه ښوونځي ته ځمکه...

د لومړي مخ پاتې

د لوګر په مرکز پورې اړوند د بابوس د سیمې یوه قومي مشر الحاج محمد ګل د ښوونځي د جوړولو لپاره دوه جریبه ځمکه وقف کړه .

یاد قومي مخور خپله ځمکه د پوهنې ریاست په هڅونې د خان آباد په نوم د نجونو او هلکانو لومړني ښوونځي ته وقف کړې ده .

په دې ځمکې به د یادې سیمې ماشومانو ته د باکیفیته ښوونیز او پوهنیز چاپیریاَل د برابرولو په موخه په پاخه او اساسي ډول ودانۍ جوړه شي .

یاد ښوونځی څلور کاله مخکې د زده کوونکو پر مخ پرانیستل شوی، چې دا مهال د ودانۍ د نشتون له امله په یوه شخصي کور کې فعالیت لري .

د لوګر د پوهنې رئیس عبدالوکیل کلیواَل له یاد قومي مشر څخه د مننې تر څنګ وویل، چې په دغه ځمکه کې د ودانۍ په جوړولو سره به سلګونو زده کوونکو ته د زده کړو مناسب چاپیریاَل برابر شي .

په لوګر کې د ولسمشر او پوهنې وزارت د لارښووونې له مخې ښوونځیو ته د ځمکو د پیدا کولو په موخه یوه کمېټه ټاکل شوې، چې په دې برخه کې ښې لاسته راوړنې لري .

دا په داسې حال کې ده، چې په لوګر کې د روان کال له پیل تر اوسه خلکو د ښوونځیو د جوړېدو لپاره ۳۰ جریبه نوره ځمکه هم ورکړې ده .

له بل لوري د پوهنې وزارت له ورته کسانو مننه کوي او ژمنه کوي، چې د ښوونځیو لپاره د خلکو په وقف شویو ځمکو به ښوونځي جوړوي.

په بادغیس کې د یو ښوونځي لپاره نوې ...

د لومړي مخ پاتې

د بادغیس ولایت د مرکز اړوند د قلعه نوښار د ده سرخک د نجونو لومړني ښوونځي نوې ودانۍ د جوړېدو چارې پیل شوې.

د ښوونځي نوې ودانۍ په پاخه او

اساسي ډول د ۲ میلیونه افغانیو په ټولیز لګښت د ورلډ ویژن موسسې په مالي مرسته جوړېږي، چې ۶ درسي ټولګي، دوې اداري خونې او نورې ټولې ښوونیزې اسانتیاوې به ولري.

د ده سرخک په ښوونځي کې دا مهال ۲۸۷ نجونې پر زده کړو بوختې دي، چې د نوې ودانۍ له جوړېدو او پرانېستو سره به ورته د زده کړو خوندي تدریسي چاپېریاَل برابر شي.

د ښوونځي د نوې ودانۍ د بنسټ ډبرې ایښودو په تړاو جوړو شویو مراسمو کې د ولایت د مقام مرستیال، د پوهنې رییس، ښوونکو، زده کوونکو او د سیمې یو شمېر قومي مخورو هم ګډون درلود.

برنامه رقابتی ستاره معارف در ولایت بادغیس راه اندازی می گردید

ریاست معارف بادغیس برای اولین بار برنامه ی رقابتی و آموزشی ستاره ی معارف را به منظور ارتقای سطح دانش، بلند بردن ظرفیت، ترویج رقابت سالم، تشویق شاگردان و تامین ارتباط بین معارف و مردم راه اندازی می کند.

برنامه ی آموزشی و رقابتی ستاره ی معارف در بین شاگردان مکاتب بادغیس هفته ی یک مرتبه راه اندازی خواهد گردید که در مرحله ی اول حدود چهار ماه را در برخواهد گرفت، و اشتراک کننده گان این برنامه تا مرحله ی هشتم به اساس فیصله ی هیئت ژوری و در مراحل بعدی بر اساس آرای مردم انتخاب میشوند.

در پایان این برنامه ی رقابتی یکی از اشتراک کننده گان به حکم هیئت ژوری و آرای مردم، به صفت "ستاره ی معارف" برگزیده خواهد شد.

په بلخ کې د یو ښوونځي نوې ودانۍ ګټې اخیستنې ته وسپارل شوه

د بلخ ولایت د سید یحیی عمري ښوونځي نوې جوړ شوې ودانۍ د یوله مراسمو په ترځ کې د زده کوونکو پرمخ پرانېستل شوه.

دي.

ددې ودانۍ له پرانېستو سره د یاد ښوونځي شاوخوا ۳۷۳۵ تنه نجونو او هلکانو زده کوونکو ته خوندي

تدریسي چاپېریاَل برابر شوی دی.

د ښوونځي نوې ودانۍ ۵ درسي ټولګي، دوه اداري خونې او نورې اړینې اسانتیاوې لري. پر دې ودانۍ ۳۳ زره امریکایي ډالره لګښت راغلی، چې د هبیتات دفتر له لوري ورکړل شوي

په دې اړه جوړو شویو مراسمو کې د بلخ د پوهنې ریاست مسوولینو، د سیمې یو شمېر قومي مشرانو، ښوونکو او زده کوونکو ګډون کړی وو.

مسوول مدیر: محمد نسیم "عیاذ"

کتنپلاوي: محمد کبیر حقمل - معراج زماني - استاد ګل رحمان رحمان
عبدالصبور غفراني - محمد اکرم وفادار

خبریال: - محمد اشرف رسولي

کمپوز و ډیزاین: بریالی رحمانزی

شمیر: ۵۰۰۰

دیجیتل: (۰۷۲۹۸۱۹۰۳۳)

ایمیل: marif.newspaper.moe@gmail.com

پته: دکابل ښار، محمد جان خان واټ، د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست، د پوهنې اوونیزې مدیریت